

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

КАФЕДРА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Ціноутворення в готельно-ресторанному бізнесі

(назва навчальної дисципліни)

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

підготовки бакалаврів

(рівень вищої освіти)

галузь знань 24 Сфера обслуговування

(шифр і назва напрямку)

спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа

(шифр і назва спеціальності)

Львів-2019

Навчальна програма з дисципліни «Ціноутворення в готельно-ресторанному бізнесі» для студентів спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа

V с. (денна і заочна форма навчання)

Розробник: к.е.н. Коркуна О.І.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри готельно-ресторанного бізнесу

Протокол від “__” _____ 20__ року № __

Завідувач кафедри готельно-ресторанного бізнесу

(підпис)

(Голод А.П.)

(прізвище та ініціали)

Обговорено та рекомендовано вченою радою факультету туризму

Протокол від “__” _____ 20__ року № __

Обговорено та рекомендовано вченою радою факультету післядипломної та заочної освіти

Протокол від “__” _____ 20__ року № __

Голова вченої ради факультету туризму

(підпис)

(В.З.Холявка)

(прізвище та ініціали)

Голова вченої ради факультету післядипломної та заочної освіти

(підпис)

(О.Ю. Сидорко)

(прізвище та ініціали)

© Коркуна О.І., 2019

© ЛДУФК ім. І. Боберського, 2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.

На сьогоднішній день в умовах ринкової економіки важливого значення набуває процес ціноутворення. Саме ціни визначають структуру випуску продукції, впливають на рух матеріальних потоків, прибутковість будь якого підприємства, а зокрема готельно – ресторанного бізнесу та рівень забезпечуваності та платоспроможності населення. При правильній методиці встановлення цін, на товари чи послуги в готельно – ресторанному бізнесі та розумній ціновій політиці, можна послідовно реалізувати і обґрунтовувати цінові стратегії, це необхідні компоненти успішної діяльності будь якого підприємства, яке працює в ринкових умовах.

Метою дисципліни ціноутворення в готельно – ресторанному бізнесі є вивчення комплексу економічних, політичних, соціальних та психологічних факторів, економічного потенціалу підприємств готельно – ресторанного бізнесу з метою здійснення ефективної цінової політики.

Завданням дисципліни є вивчити механізм формування цін в сучасних ринкових умовах, державне регулювання цін на товари та послуги сфери індустрії гостинності, методологічні питання формування цінової політики підприємств готельного господарства, та сучасні методи ціноутворення в готельно – ресторанному бізнесі.

Предметом дисципліни є порядок формування цін на товари та послуги. Вивчення даної дисципліни спрямоване на підвищення рівня загальноекономічної підготовки студентів і формування в них теоретичних та практичних навичок з ціноутворення в готельно – ресторанному бізнесі в умовах ринкової економіки.

В процесі викладання даної дисципліни повинні бути вирішені такі завдання:

а) на лекційних заняттях необхідно студенту подати матеріал, щодо вивчення питань методології ціноутворення в готельно – ресторанному бізнесі, цінової політики підприємств індустрії гостинності і вибір цінової стратегії, методів ціноутворення, особливостей формування цін в сучасних умовах в сфері індустрії гостинності;

б) на практичних заняттях студент має бути зосереджений на здобуття практичних навичок в обґрунтуванні цінової стратегії підприємств готельного господарства, освоєння техніки розрахунку внутрішніх, зовнішньоторгових, світових, гуртових і роздрібних цін, цін міжнародних контрактів на надання послуг проживання та харчування в підприємствах готельно – ресторанного господарства.

В результаті вивчення дисципліни, студент повинен знати:

- ✓ сутність і завдання ціноутворення в готельно – ресторанному бізнесі;
- ✓ елементний склад ціни і види цін на певні товари та послуги;
- ✓ методологію ціноутворення в підприємствах індустрії гостинності;
- ✓ методи ціноутворення;

- ✓ *цінову політику підприємств готельно – ресторанного бізнесу і вибір цінової стратегії;*
- ✓ *суть державної політики ціноутворення в сфері готельно – ресторанного бізнесу;*
- ✓ *особливості формування цін в сучасних умовах в підприємствах готельно – ресторанного господарства;*
- ✓ *суть цін зовнішнього ринку.*

В результаті вивчення дисципліни, студент повинен вміти:

- ✓ *визначити цінову політику підприємства готельно – ресторанного бізнесу;*
- ✓ *вибирати цінові стратегії підприємств – готельно ресторанного бізнесу;*
- ✓ *розрахувати ціни відповідно до їх елементного складу;*
- ✓ *визначити ціни міжнародних контрактів в сфері індустрії гостинності ;*
- ✓ *основні принципи і правила формування зовнішніх та внутрішніх цін.*

Вивчення навчального матеріалу дисципліни ціноутворення готельно – ресторанного бізнесу сприятиме підвищенню рівня загальноекономічної підготовки студентів і формуванню в них практичних навичок з ціноутворення в умовах ринкових відносин.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

НАЗВА ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ І ТЕМИ	
Змістовий модуль №1: « Теоретичні основи ціноутворення ,та законодавче забезпечення ринку ціноутворення в Україні».	
1	Тема №1 : « Теоретичні основи ціноутворення в готельно – ресторанному бізнесі ».
2	Тема №2 : «Класифікація цін та система ціноутворення в готельно – ресторанному бізнесі».
3	Тема №3 : «Законодавче - правове регулювання процесів ціноутворення в сфері індустрії гостинності ».
4.	Тема №4: « Методологічні та методичні засади ціноутворення в галузях монопольного типу:вітчизняний та іноземний досвід».
Змістовий модуль №2: « Дослідження сучасного стану тарифної політики у сфері готельно – ресторанного бізнесу України».	

5	Тема №5: « Методи розподілу витрат та моделі тарифної системи в підприємствах готельного – ресторанного бізнесу».
6	Тема№6: « Концептуальні принципи побудови тарифної політики в сфері індустрії гостинності».
7	Тема№7: « Ціноутворення ринку готель- ресторанного бізнесу».
8	Тема №8: «Особливості регулювання цін та державне регулювання цін та тарифів в готельно ресторанному бізнесі України».

КОРОТКИЙ ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль №1: « Теоретичні основи ціноутворення ,та законодавче забезпечення ринку ціноутворення в Україні».

Тема №1 : « Теоретичні основи ціноутворення в готельно –ресторанному бізнесі ».

Теоритичні основи ціноутворення в сфері готельно – ресторанного бізнесу. Склад і види цін. Склад роздрібної ціни в сфері готельно – ресторанного бізнесу. Механізми утворення ринкових цін. Політика ціноутворення в сфері –готельно ресторанного бізнесу
Методологія ринкового ціноутворення

Тема №2 : «Класифікація цін та система ціноутворення в готельно – ресторанному бізнесі».

Класифікація цін в сфері готельно – ресторанного бізнесу, та фактори які впливають на ціноутворення . Державні ціни на послуги сфери індустрії гостинності . Регульовані ціни їх суть та значення. Порівняльні та звичайні ціни. Класифікація цін в Україні на послуги проживання та харчування в підприємствах сфери індустрії гостинності.

Тема №3 : «Законодавче - правове регулювання процесів ціноутворення в сфері індустрії гостинності ».

Нормативно – правове забезпечення у формуванні цін , но товари та послуги сфери індустрії гостинності . Державне регулювання цін. Правове забезпечення розвитку готельно – ресторанного бізнесу в Україні.

Тема №4: « Методологічні та методичні засади ціноутворення в галузях монопольного типу: вітчизняний та іноземний досвід».

Методи планово – директивного ціноутворення та їх модифікація в підприємствах готельно – ресторанного бізнесу. Оцінка впливу ринкових факторів на ціну товарів та послуг на підприємствах готельного господарства. Ринкове ціноутворення в сфері індустрії гостинності. Методи ринкового ціноутворення.

Змістовий модуль №2: « Дослідження сучасного стану тарифної політики у сфері готельно – ресторанного бізнесу України».

Тема №5: « Методи розподілу витрат та моделі тарифної системи в підприємствах готельного – ресторанного бізнесу».

Основні ознаки класифікації витрат в сфері готельно – ресторанного бізнесу. Методи визначення функцій витрат в закладах готельно – ресторанного бізнесу. Технологічний аналіз Engineering Analysis. Метод аналізу розрахунків Account Analysis Method. Метод вищої нищої точок High-Low Method. Метод візуального пристосування Visual – Fit Method. Регресійний аналіз Regression Analysis. Спрощений статистичний метод Simplified Statistical Method. Модель собівартості товарів та послуг. Розрахунок амортизації за майбутньою вартістю товарів та послуг в підприємствах готельно – ресторанного бізнесу.

Тема №6: « Концептуальні принципи побудови тарифної політики в сфері індустрії гостинності».

Тарифна система та основні елементи тарифної системи в підприємствах готельно – ресторанного бізнесу. Принципи ціноутворення в закладах індустрії гостинності. Формула визначення одиниці собівартості готельних послуг. Диференційований підхід до встановлення ціни в закладах готельного типу. Світовий досвід формування спеціальних тарифів на номери у готелях . Сезонні і тимчасові тарифи. Тарифи для особливих категорій клієнтів. Тарифи для чиновників державної та місцевої влади на готельні послуги Корпоративні тарифи. Комерційні тарифи. Тариф не повної доби. Тарифи для пенсіонерів на проживання в готелях. Молодіжні тарифи, та номери без тарифів.

Тема №7: « Ціноутворення ринку готель- ресторанного бізнесу».

Ринок готельних послуг. Основні поняття і елементи ринку готельних послуг, та послуг на харчування . Конкуренція на ринку готельно – рестораних

послуг. Сутність готельного маркетингу і його соціальне значення. Маркетинг готельно – ресторанних послуг. Служби маркетингу і продажів в закладах індустрії гостинності.

Тема №8: «Особливості регулювання цін та державне регулювання цін та тарифів в готельно ресторанному бізнесі України».

Регіональні і державні процеси регулювання цін в готельному господарстві. Формування тарифів на готельні послуги. Оподаткування в підприємствах готельно – ресторанного типу. Сертифікація готельних послуг. Недоліки системи обліку поселень в готелях.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття ціноутворення.
2. Характеристика витратного ціноутворення.
3. Поняття ціна.
4. Склад і види цін
5. Метод встановлення єдиної ціни.
6. Метод встановлення зональних цін.
7. Метод встановлення цін до базового пункту.
8. Метод франкування.
9. Поняття ціна попиту в підприємствах сфери індустрії гостинності.
10. Поняття Ціна пропозиції.
11. Політика низьких цін.
12. Політика ціноутворення.
13. Політика оптимального рівня цін.
14. Політика «зняття вершків».
15. Цінова політика проникання.
16. Політика цінової сегментації.
17. Політика психологічного ціноутворення.
18. Політика наслідування лідера.
19. Політика стимулювання комплексного продажу.
20. Методологія ринкового ціноутворення.
21. Фактори які впливають на ціноутворення.
22. Класифікація цін за принципами.
23. Державне регулювання цін.
24. Механізми державного регулювання цін.
25. Поняття регульовані ціни.
26. Поняття паритетні ціни.
27. Класифікація цін за їх рівнем.

- 28.Поняття базові ціни.
- 29.Поняття порівняльні ціни.
- 30.Поняття звичайні ціни.
- 31.Поняття справедливі ціни.
- 32.Поняття дискримінаційні ціни.
- 33.Поняття уніфіковані ціни.
- 34.Класифікація цін в Україні .
- 35.Поняття регіональні процеси регулювання ціни.
- 36.Поняття державні процеси регулювання ціни.
- 37.Формування тарифів на готельні послуги.
- 38.Поняття « сімейний тариф».
- 39.Поняття « родинний тариф».
- 40.Поняття « європейський тариф».
- 41.Поняття американський тариф».
- 42.Поняття поточні витрати.
- 43.Поняття повна собівартість.
- 44.Класифікація сертифікації готельно – ресторанних послуг.
- 45.Специфіка оподаткування готельно – ресторанних послуг.
- 46.Поняття форма №1-г.
- 47.Поняття форма №2-г.
- 48.Поняття форма 5-г.
- 49.Поняття форма №6-г.
- 50.Поняття методів планово – директивного ціноутворення та їх модифікація.
- 51.Поняття витратний метод.
- 52.Поняття агрегатний метод.
- 53.Поняття параметричний метод.
- 54.Поняття ціноутворення на основі поточних цін.
- 55.Поняття ринкове ціноутворення.
- 56.Поняття зміна ринкової рівноваги.
- 57.Метод середніх витрат плюс прибуток.
- 58.Метод мінімальних витрат.
- 59.Метод цільового ціноутворення.
- 60.Метод визначення цін з урахуванням конкуренції.
- 61.Метод встановлення власних конкурентних цін.
- 62.Метод визначення собівартості послуг.
- 63.Поняття технологічний аналіз.
- 64.Поняття аналіз розрахунків.
- 65.Метод візуального пристосування.

- 66.Поняття регресійний аналіз.
- 67.Поняття Метода вищої і нищої точок.
- 68.Поняття спрощеного статистичного методу.
- 69.Розрахунок амортизації за майбутньою вартістю.
- 70.Поняття тарифна система.
- 71.Принципи ціноутворення в закладах готельно – ресторанного бізнесу.
- 72.Формула визначення собівартості одиниці готельних послуг.
- 73.Поняття тариф « НЕ ПОВНОЇ ДОБИ».
- 74.Поняття « тариф для пенсіонерів».
- 75.Поняття « корпоративний тариф».
- 76.Світовий досвід до встановлення цін на проживання закладах готельного господарства.
- 77.Світовий досвід до встановлення цін на харчування закладах готельного господарства.
- 78.Поняття « конкуренція на ринку готельних послуг».
- 79.Поняття « маркетинг готельних послуг».
- 80.Сутність готельного маркетингу і його соціальне значення.
- 81.Основні поняття і елементи ринку готельно – ресторанних послуг.
- 82.Закон України « Про ціни і ціноутворення» від 03.12.1990року.
- 83.Поняття « державні фіксовані ціни».
- 84.Поняття граничне відхилення цін.
- 85.Поняття адміністративне регулювання цін на товари чи послуги.
- 86.Поняття економічне регулювання цін на товари та послуги.
- 87.Поняття фіксованих цін.
- 88.Поняття граничних цін.
- 89.Поняття регламентовані рівні торгівельних надбавок.
- 90.Поняття декларування зміни ціни.
- 91.Поняття індикативні ціни.
- 92.Поняття граничний рівень цін.
- 93.Закон України « Про туризм».
- 94.Закон України « про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності».
- 95.Напрямки державної підтримки розвитку готельно – ресторанного бізнесу в Україні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Закон України «Про ціни і ціноутворення»: Закон України від 04.02.92.
2. «Про обмеження монополізму і недопущення недобросовісної конкуренції»: Закон України від 18.02.92.
3. «Про державну інспекцію України по контролю за цінами:» Постанова Кабінету Міністрів України від 13.09.2000 № 1432.
4. «Положення про державне регулювання цін (тарифів) на продукцію виробничо-технічного призначення, товари народного споживання, роботи і послуги монопольних утворень»: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.95 № 135.
5. Ерухимович И. Л. Ценообразование: Учеб. пособие. — К.: МАУП, 1998.
6. Корнєв В. Л. Цінова політика підприємства. — К.: КНЕУ, 2001.
7. Литвиненко Я. В. Сучасна політика ціноутворення. — МАУП, 2000.
8. Управління зовнішньоекономічною діяльністю / За ред. А. І. Кре дісова. — К.: Віра-Р, 1998.
9. Цацулин А. Н. Цены и ценообразование в системе маркетинга. — М.: Филинь, 1998.
10. Чорна Л. О. Ціни і ціноутворення в ринковій економіці. — Вінниця: Вінниця, 1999.
11. Шкварчук Л. О. Ціни і ціноутворення. — К.: Кондор, 2006

Додаткова

1. Герасименко В. В. Ценовая политика фирмы. — М.: Финстатин -форм, 1995.
2. Чудаков А. Д. Цены и ценообразование: Учеб. для вузов. — М.: Изд-во РДЛ, 2003
3. «Про захист від недобросовісної конкуренції»: Закон України від 07.06.96.
4. «Про удосконалення порядку формування цін»: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.98 № 1598.
5. «Про ціноутворення в умовах реформування економіки»: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.94 № 733.